

katedrála Božského Spasitele

I. manuál, C-F ³	
Principal	8'
Gedeckt	8'
Gamba	8'
Salicional	8'
Octave	4'
Dolce	4'
Harmonia aetherea	4 fach
Pedál, C-d ¹	
Subbass	16'
Cello	8'
Octavcoppel, Pedalcoppel, Piano, Mezzoforte, Forte, Absteller	



Pohled na němý zinkový prospekt



I spodní desky pod vzdušnicí jsou řešeny jako kazety, celá skříň je vyrobena z dubového dřeva

kostel

V průběhu 19. století, v souvislosti s rychle se rozvíjejícím ostravským průmyslem, přestal kapacitně vyhovovat starobylý kostel sv. Václava v Moravské Ostravě. Podle návrhu architekta Gustava Meretty ze stavebního úřadu olomouckého arcibiskupství tak byla v letech 1883–1889 postavena monumentální trojlodní neorenesanční bazilika, která formou odkazuje na římskou baziliku Santa Maria Maggiore. Jedná se po Velehradě o druhý největší moravský chrám. Po založení ostravsko-opavské diecéze roku 1996 se stal tento kostel katedrálou a roku 2015 byl kompletně zrenovován.

varhany

V katedrále se nachází dvojice varhanních nástrojů. Na hlavním kůru se vystřídalo několik varhan: původní od firmy Gebrüder Rieger s 32 rejstříky byly rozšířeny za II. světové války kutnohorským závodem Jana Tučka na velký třímanuálový nástroj. Bohužel kvůli technickým problémům a nevhodné opravě na začátku 90. let byl nástroj zrušen a místo něj instalovány z Německa dovezené neobarokní varhany s 43 rejstříky, jež jsou pro prostor katedrály zvukově nedostatečné, taktéž jejich technická spolehlivost je podprůměrná. Daleko menším, ale zvukově plnějším nástrojem jsou chorální varhany umístěné v boční lodi na epištolní straně. Postavila je v roce 1901 krnovská firma Gebrüder Rieger pod číslem 905, opraveny byly v roce 2016 firmou Robert Ponča. Varhany mají unikátní prostorovou a architektonickou koncepci, kdy je v postamentu umístěno vzduchové hospodářství a nad ním hrací stůl. Umístění hracího stolu na postament umožňuje velmi dobře varhaníkovi sledovat průběh bohoslužby u oltáře. Horní stavba varhan s píšťalami a vzdušnicemi pak spočívá na čtyřech pilířích, z nichž v jednom vede vzduch a v druhém traktura. Píšťaly jsou poměrně zbytečně umístěny stísněně v horní části varhan. Traktura je pneumatická tlakově-výpustná, vzdušnice jsou řešeny s výpustnými klínovými stojatými mísky. Dva rejstříky jsou kvůli finanční úspoře kombinovány (Octave 4', Dolce 4').



Ukazatel naplnění měchu stlačeným vzduchem



Detailní pohled na rejstříkové ovladače – sepnutí se provádí stiskem dolů, vypnutí stlačením černého ebenového obloučku



Varhany jsou umístěny v boční epištolní lodi



Varhany firmy Gebrüder Rieger z roku 1901

význam

Nástroj zaujme svou ojedinelou vertikální koncepcí v neorenesanční dubové skříni, která je v souladu s ostatním interiérovým vybavením zhotovovaným dle návrhu vídeňského architekta Maxe von Ferstela. I přes skrovnou rejstříkovou dispozici, dvojici extenzovaných hlasů a pneumatickou trakturu se stojatými míšky jsou varhany liturgicky velmi vhodným nástrojem a řada varhaníků se uznale vyjadřuje o jejich mimořádně zdařilé intonaci. Nástroj bývá využíván i k doprovodu symfonického orchestru při koncertech v katedrále.



Z hracího stolu je výborný rozhled po celé katedrále včetně kněžiště